

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
ההוא גברא דהוה בני אשיתא אחורי כווי דחבריה,										○	◇
קא מאפלת עלי,	אמר ליה:									○	
סכרנא לך הכא ועבידנא לך כווי לעיל מאשיתאי.	א"ל:									○	
קא מרעת ליה לאשיתאי,	א"ל:									○	
סתרנא לך לאשיתך עד דוכתא דכווי, ובנינא לה ועבידנא לך כווי בבנינא לעיל מאשיתאי.	א"ל:									○	
אשיתא מתתאה עתיקא ומלעיל חדתא לא קיימא ,	א"ל:									○	
סתרנא לה עד לארעא, ובנינא לה ועבידנא לך כווי בגוה.	אמר ליה:									○	
חדא אשיתא חדתא בכליה ביתא עתיקא לא קיימא,	א"ל:									○	
סתרנא לה לכוליה ביתא, ובנינא לך כווי בבנינא.	א"ל:									○	
לית לי דוכתא למידר בה,	א"ל:									○	
אגירנא לך דוכתא,	א"ל:									○	
לא טרחנא.	א"ל:									○	
בדין קא מעכב.	רב חמא:									■	◇
היינו הך, והא תו למה לי?										⚡	
הא קמ"ל, דאע"ג דלא משתמש אלא תיבנא וכי ציבי בעלמא.										!	
נהו בי תרי אחי דפלגי בהדי הדדי, חד מטייה אספלידא וחד מטייה תרביצא,										○	◇
אול ההוא דמטייה תרביצא וקא בני אשיתא אפומא דאספלידא.										○	
א"ל: קא מאפלת עלי										○	
א"ל: בדידי קא בנינא.										○	
בדין קאמר ליה.	רב חמא:									■	◇
שני אחין שחלקו, אחד מהן נטל שדה כרם ואחד מהן נטל שדה לבן - יש לו לבעל הכרם ד' אמות בשדה לבן, שעל מנת כן חלקו?	רב חמא לרב אשי, מאי שנא מהא									⚡	
התם דעלו להדדי.	א"ל: [רב אשי]									!	
אבל הכא מאי? דלא עלו להדדי, וכי בשופטני עסקינו, דהאי שקיל אספלידא והאי שקיל תרביצא ולא עלו להדדי?										⚡	
נהי דעלו להדדי דמי ליבני כשורי והודרי, דמי אורא לא עלו להדדי.	א"ל: [רב אשי]									!	
ולימא ליה: מעיקרא אספלידא פלגת לי, השתא משוית לי אידרונא										⚡	
שמא בעלמא פלג ליה	רב שימי בר אשי:									!	
האומר בית כור עפר אני מוכר לך, אע"פ שאינו אלא לתך - הגיעו, שלא מכר לו אלא שמא, והוא דמיתקרי בית כור פרוס אני מוכר לך, אע"פ שאין בו רמונים - הגיעו, שלא מכר לו אלא שמא, והוא דמיתקרי פרוס כרם אני מוכר לך, אע"פ שאין בו גפנים - הגיעו, שלא מכר לו אלא שמא, והוא - מי דמי? התם מצי אמר ליה מוכר ללוקח: שמא זביני לך, הכא מצי א"ל: אדעתא דהכי פלגי, דדאירנא ביה כי היכי דדרו אבהתן.										⚡	
נהרדעי לטעמייהו	מר ינוקא ומר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי:									!	◇
האחין שחלקו - אין להן לא דרך זה על זה, ולא חלונות זה על זה, ולא סולמות זה על זה, ולא אמת המים זה על זה, והזהירו בהן שהלכות קבועות הן	דאמר ר"נ אמר שמואל:									!	◇
יש להן.	רב:									!	◇

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
ההוא שטרא דיתמי דנפיק עליה תברא										○	◇
אגבויי לא מגבינן ליה ומיקרע לא קרעינן ליה אגבויי לא מגבינן ליה, דנפק תברא עליה מיקרע לא קרעינן ליה, דכי גדלי יתמי דילמא מייתו ראייה ומרעי ליה.	רב חמא:									■	◇
הלכתא מאי?	רב אחא בריה דרבא לרבינא:									^	
בכולהו הלכתא כרב חמא, לבר מתברא, דסהדי בשקרי לא מחזקינן.	א"ל: [רבינא]								◆	!	◇
בהא נמי הלכתא כרב חמא, דאם איתא דתברא מעליא הוא - איבעי ליה לאפוקי בחיי אבוהון, ומדלא אפקיה, שמע מינה זופי זיפיה.	מר זוטרא בריה דרב מרי:									◆	!
כופין אותו לבנות בית שער ודלת לחצר	[ת"ק]									◆	■
לא כל החצרות ראויות לבית שער.	רבן שמעון בן גמליאל:									◆	■
כופין אותו לבנות לעיר חומה ודלתים ובריה	[ת"ק]									◆	■
לא כל העיירות ראויות לחומה.	רשב"ג									◆	■
כמה יהא בעיר ויהא כאנשי העיר? י"ב חדש.											■
קנה בה בית דירה - הרי הוא כאנשי העיר מיד.											■
למימרא, דבית שער מעליותא היא, והא ההוא חסידא דהוה רגיל אליהו דהוה משתעי בהדיה, עבד בית שער ותו לא משתעי בהדיה										◇	◇
לא קשיא: הא מגואי, הא מבראי.										!	
הא והא מבראי, ולא קשיא: הא דאית ליה דלת, הא דלית ליה דלת.	ואי בעית אימא:									!	
הא והא דאית ליה דלת, ולא קשיא: הא דאית ליה פותחת, הא דלית ליה פותחת.	אבע"א:									!	
הא והא דאית ליה פותחת, ולא קשיא: הא דפותחת דידיה מגואי, הא דפותחת דידיה מבראי.	אי בעית אימא:									!	
כופין אותו לבנות בית שער ודלת לחצר.	[ת"ק]									◆	■
לא כל חצרות ראויות לבית שער, אלא חצר הסמוכה לרשות הרבים - ראויה לבית שער, ושאינה סמוכה לרשות הרבים - אינה ראויה לבית שער.	תניא, רבן שמעון בן גמליאל:									◆	■
ורבנן?										◇	
זימנין דדחקי בני רשות הרבים ועיילו ואתו.										!	◇
כופין אותו לבנות לעיר כו'. (ת"ר: כופין אותו לעשות לעיר דלתים ובריה:)	[ת"ק]									◆	■
לא כל העיירות ראויות לחומה, אלא עיר הסמוכה לספר - ראויה לחומה, ושאינה סמוכה לספר - אינה ראויה לחומה.	ורבן שמעון בן גמליאל אומר:									◆	■
ורבנן?										◇	
זימנין דמקרו ואתי גייסא.										!	◇
כשהן גובין, לפי נפשות גובין, או דילמא לפי שבה ממון גובין?	בעא מיניה רבי אלעזר מרבי יוחנן:									^	◇
לפי ממון גובין, ואלעזר בני, קבע בה מסמרות.	אמר ליה: [ר' יוחנן]									!	◇
כשהן גובין, לפי קירוב בתים הן גובין, או דילמא לפי ממון גובין?	איכא דאמרי, בעא מיניה רבי אלעזר מרבי יוחנן:									^	◇
לפי קירוב בתים הן גובין, ואלעזר בני, קבע בה מסמרות.	אמר ליה: [ר' יוחנן]									!	◇
רבי יהודה נשיאה רמא דשורא אדרבנן,	[ר' יהודה נשיאה]									◆	○
רבנן לא צריכי נטירותא, דכתביב: (תהלים קל"ט) אספרם מחול ירבון,	ריש לקיש:									◆	■
אספרם למאן?										^	■
אילימא לצדיקים דנפישו מחלא										!	■

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
השתא כולהו ישראל כתיבי בהו: (בראשית כ"ב) כחול אשר על שפת הים, צדיקים עצמם מחול ירבון?									ז		■
אלא הכי קאמר: אספרם למעשיהם של צדיקים - מחול ירבון, וק"ו: ומה חול שמועט - מגין על הים, מעשיהם של צדיקים שהם מרובים - לא כל שכן שמגנים עליהם.										!	■
(שיר השירים ח') אני חומה ושדי כמגדלות, אני חומה - זו תורה, ושדי כמגדלות - אלו ת"ח?	כי אתא לקמיה דרבי יוחנן, אמר ליה, מאי טעמא לא תימא ליה מהא: ור"ל סבר לה כדדרש רבא:									ז	
(שיר השירים ח') אני חומה - זו כנסת ישראל, ושדי כמגדלות - אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות.										!	
רב חנן בר רב חסדא רמא כרגא ארבנן,	[רב חנן בר רב חסדא]									◆	○
עברת אדאורייתא ואדנביאי ואדכתובי.	א"ל רב נחמן בר יצחק:									◆	■
אדאורייתא, דכתיב: (דברים ל"ג) אף חובב עמים כל קדושו בידך, אמר משה לפני הקב"ה: רבוננו של עולם, אפילו בשעה שאתה מחבב עמים - כל קדושו יהיו בידך. והם תכו לרגלך -											■
אלו תלמידי חכמים, שמכתתים רגליהם מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה. ישא מדברותיך - לישא וליתן בדבורותיו של מקום.	תני רב יוסף:										■
אדנביאי, דכתיב: (הושע ג) גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממשא מלך ושרים,											■
פסוק זה בלשון ארמית נאמר, אי תנו כולהו - עתה אקבצם, ואם מעט מהם - יחלו ממשא מלך ושרים.	עולא:										■
אדכתובי, דכתיב: (עזרא ז') מגדה בלו והלך לא שליט מרמא עליהם,											■
מגדה - זו מנת המלך, בלו - זו כסף גולגלתא, והלך - זו ארנונא.	ואמר רב יהודה:										■
רב פפא רמא כריא חדתא איתמי,	[רב פפא]										○
ודילמא לא מדויל	א"ל רב שישא בריה דרב אידי לרב פפא:										ז
מישקל שקילנא מנייהו, אי מדויל - מידויל, ואי לא - מהדרנא לה ניהלייהו.	א"ל: [רב פפא]										!
הכל לאגלי גפא, אפילו מיתמי, אבל רבנן לא צריכי נטירותא הכל לכריא פתיא, אפי' מרבנן. ולא אמרן אלא דלא נפקי באכלוזא, אבל נפקי באכלוזא, רבנן לאו בני מיפק באכלוזא נינהו.	רב יהודה:										■
רבי פתח אוצרות בשני בצורת, אמר: יכנסו בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי גמרא, בעלי הלכה, בעלי הגדה, אבל עמי הארץ אל יכנסו.	[רבי]										○
דחק רבי יונתן בן עמרם ונכנס											○
אמר לו: רבי, פרנסני											○
אמר לו: בני, קרית?											○
אמר לו: לאו.											○
שנית?											○
א"ל: לאו.											○
אם כן, במה אפרנסך?											○
[א"ל:] פרנסני ככלב וכעורב,											○
פרנסיה.											○
בתר דנפק, יתיב רבי וקא מצטער ואמר: אוי לי שנתתי פתי לעם הארץ											○
אמר לפניו ר' שמעון בר רבי: שמא יונתן בן עמרם תלמידך הוא, שאינו רוצה ליהנות מכבוד תורה מימיו?	[ר' שמעון בר רבי]										○
בדקו ואשכח											
אמר רבי: יכנסו הכל.	[רבי]										○
אין פורענות בא לעולם אלא בשביל עמי הארץ.	רבי לטעמיה, דאמר רבי:										■

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
כההוא דמי כלילא דשדו אטבריא, אתו לקמיה דרבי ואמרו ליה: ליתבו רבנן בהדן										o	o
אמר להו: לא.	[רבי]									o	
אמרו ליה: ערוקינן,										o	
[א"ל]: ערוקו.										o	
עקרו פלגיהון, דליוה פלגא.										o	
אתו הנהו פלגא קמי דרבי, א"ל: ליתבו רבנן בהדן,										o	
אמרו להו: לא. ערוקינן,										o	
ערוקו.										o	
ערוקו כולהו, פש ההוא כובס, שדויה אכובס. ערק כובס, פקע כלילא.										o	
ראיתם, שאין פורענות בא לעולם אלא בשביל עמי הארץ.	אמר רבי:									■	
וכמה יהא בעיר ויהא כאנשי העיר וכו'.											■
החמרת והגמלת העוברת במקום למקום, ולנה בתוכה והודחה עמהן - הן בסקילה וממונן פלט, ואם נשתהו שם שלשים יום - הן בסייף וממונן אבן	ורמינהי:										ז
לא קשיא: הא לבני מתא, הא ליתוכי מתא	רבא:										!
המודר הנאה מאנשי העיר, כל שנשתהא שם שנים עשר חדש - אסור ליהנות ממנו, פחות מכאן - מותר מיושבי העיר, כל שנשתהא שם שלשים יום - אסור ליהנות ממנו, פחות מכאן - מותר ליהנות ממנו.	כדתניא:									■	■
ולכל מילי מי בעינן י"ב חדש?											ז
שלשים יום - לתמחויה, שלשה חדשים - לקופה, ששה - לכסות, תשעה - לקבורה, שנים עשר - לפסי העיר	והתניא:										ז
כי תנן נמי מתניתין שנים עשר חדש - לפסי העיר תנן.	ר' אסי אמר ר' יוחנן:										!
הכל לפסי העיר ואפ"ל מיתמי, אבל רבנן לא, דרבנן לא צריכי נטירותא.	וא"ר אסי אמר ר' יוחנן:										■
לשורא ולפרשאה ולטרוינא - אפילו מיתמי, אבל רבנן לא צריכי נטירותא.	רב פפא:										■
כללא דמילתא: כל מילתא דאית להו הנאה מיניה - אפילו מיתמי.	[רב פפא]										■
רבה רמא צדקה איתמי דבי בר מריון,	[רבה]										■
אין פוסקין צדקה על היתומים אפילו לפדיון שבויים	א"ל אב"י, והתני רב שמואל בר יהודה:										ז
אנא לאחשובינהו קא עבידנא.	א"ל: [רבה]										!
איפרא הורמיז אימיה דשבור מלכא, שדרה ארנאקא דינרי לקמיה דרב יוסף, אמרה: ליהוי למצוה רבה.											o
מאי מצוה רבה?	יתבי רב יוסף וקא מעיין בה:										^
אין פוסקין צדקה על היתומים אפילו לפדיון שבויים	א"ל אב"י, מדתני רב שמואל בר יהודה:										!
שמע מינה: פדיון שבויים מצוה רבה היא.											!
מנא הא מילתא דאמור רבנן דפדיון שבויים מצוה רבה היא?	רבא לרבה בר מרי:										^
דכתיב: (ירמיהו טו) והיה כי יאמרו אליך אנה נצא ואמרת אליהם כה אמר ה' אשר למות ואשר לחרב לחרב ואשר לרעב לרעב ואשר לשובי לשובי.	א"ל [רבה בר מרי]										!
כל המאוחר בפסוק זה קשה מחבירו.	ואמר רבי יוחנן:										!
חרב קשה ממות - אי בעית אימא: קרא, ואי בעית אימא: סברא אי בעית אימא סברא, האי קא מינוול והאי לא קא מינוול ואבע"א קרא (תהלים קט"ז) יקר בעיני ה' המותה לחסידיו.											■
רעב קשה מחרב - איבעית אימא סברא, האי קא מצטער והאי לא קא מצטער איבעית אימא קרא, (איכה ד) טובים היו חללי חרב מחללי רעב.											■

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
שבי קשה מכולם דכולהו איתנהו ביה.										■	ה:
קופה של צדקה נגבית בשלשה, נגבית בשנים ומתחלקת בשלשה, שאין עושים שררות על הצבור פחות משנים, ומתחלקת בשלשה - כדינו ממונותתמחוי נגבית בשלשה ומתחלקת בשלשה, שגבויה וחלוקה שוים תמחוי - בכל יום, קופה - מערב שבת לערב שבת,	תנו רבנן:									■	ה:
תמחוי - לעניי עולם, קופה - לעניי העיר										■	ה:
ורשאים בני העיר לעשות קופה תמחוי ותמחוי קופה, ולשנותה לכל מה שירצו										■	ה:
ורשאין בני העיר להתנות על המדות ועל השערים, ועל שכר פועלים, ולהסיע על קיצתן.										■	ה:
אין עושין שררות על הצבור פחות משנים.	אמר מר:									■	ה:
מנא הני מילי?										^	ה:
אמר קרא: (שמות כ"ח) והם יקחו את הזהב וגו'.	רב נחמן:									!	ה:
שררות הוא דלא עבדי, הא הימוני מהימן										■	ה:
מעשה ומינה רבי שני אחין על הקופה.	מסייע ליה לרבי חנינא, דאמר רבי חנינא:									■	ה:
מאי שררותא?										^	ה:
לפי שממשכנן על הצדקה ואפילו בע"ש.	דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח:									!	ה:
איני? והא כתיב: (ירמיהו ל') ופקדתי על כל לוחציו										;	ה:
ואפיל על גבאי צדקה	ואמר ר' יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב:									;	ה:
לא קשיא: הא דאמיד, הא דלא אמיד										!	ה:
כי הא דרבא אכפיה לרב נתן בר אמי, ושקיל מיניה ארבע מאה זוזי לצדקה.										o !	ה:
(דניאל י"ב) והמשכילים יזהירו כוהר הרקיע וגו' (המשכילים יזהירו כוהר הרקיע) זה דין שדן דין אמת לאמתו	[ת"ק]									◆	ה:
(דניאל י"ב) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד - אלו גבאי צדקה.										■	ה:
והמשכילים יזהירו כוהר הרקיע - זה דין שדן דין אמת לאמתו וגבאי צדקה, ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד - אלו מלמדי תינוקות.	במתניתא תנא:									◆	ה:
כגון מאן?										?	ה:
כגון רב שמואל בר שילת.	רב:									!	ה:
דרב אשכחיה לרב שמואל בר שילת דהוה קאי בגינתא, א"ל: שבקתיה להימנותך?										o	ה:
אמר ליה: הא תליסר שנין דלא חזיא לי, והשתא נמי דעתאי עלויהו:										o	ה:
ורבנן מאי?										^	ה:
(שופטים ה') ואוהביו כצאת השמש בגבורתו.	רבינא:									!	ה:
גבאי צדקה אינן רשאין לפרוש זה מזה, אבל פורש זה לשער זה לחנות מצא מעות בשוק - לא יתנם בתוך כיסו, אלא נותנן לתוך ארנקי של צדקה, ולכשיבא לביתו יטלם כיוצא בו, היה נושה בחבירו מנה ופרעו בשוק - לא יתנו לתוך כיסו, אלא נותנן לתוך ארנקי של צדקה, ולכשיבא לביתו יטלם.	ת"ר:									■	ה:
גבאי צדקה שאין להם עניים לחלק - פורטין לאחריים ואין פורטין לעצמן גבאי תמחוי שאין להם עניים לחלק - מוכרין לאחריים ואין מוכרין לעצמן מעות של צדקה אין מונין אותן שנים, אלא אחת אחת.	תנו רבנן:									■	ה:
מריש לא הוה יתיב מר אציפי דבי כנישתא, כיון דשמעה להא דתניא: ולשנותה לכל מה שירצו, הוה יתיב.	אביי:									■	ה:
מריש הוה עביד מר תרי כיס, חד לעניי דעלמא וחד לעניי דמתא, כיון דשמעה להא דאמר ליה שמואל לרב תחליפא בר אבדימי: עביד חד כיסא ואתני עלה, איהו נמי עבד חד כיסא ואתני עלה.	אבי:									■	ה:
אנא אתנוויי נמי לא צריכנא, דכל דקא אתי אדעתא דידי אתי, ולמאן דבעינא יהיבנא ליה.	רב אשי:									■	ט.

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ												
מימרא	מאן דאמר													
הנהו בי תרי טבחי דעבדי עניינא בהדי הדדי, דכל מאן דעביד ביומא דחבריה נקרעוה למשכיה. אול חד מנייהו עבד ביומא דחבריה, קרעו למשכיה אתו לקמיה דרבא													○	ט.
חייבינהו רבא לשלומי.													◊	ט.
איתיביה רב יימר בר שלמיא לרבא: ולהסיע על קיצתם												⋮		ט.
לא אהדר ליה רבא.													○	ט.
שפיר עבד דלא אהדר ליה מידי, ה"מ היכא דליכא אדם חשוב, אבל היכא דאיכא אדם חשוב - לאו כל כמיניהו דמתנו.	רב פפא:											!	◊	ט.
אין מחשבין בצדקה עם גבאי צדקה, ולא בהקדש עם הגוברין, ואע"פ שאין ראה לדבר - זכר לדבר, שנאמר: (מלכים ב' י"ג) ולא יחשבו את האנשים אשר יתנו את הכסף על ידם לתת לעושי המלאכה כי באמונה הם עושים.	ת"ר:												■	ט.
אע"פ שיש לו לאדם גובר נאמן בתוך ביתו - יצור וימנה, שנאמר: (מלכים ב' י"ג) ויצורו וימנו.	רבי אלעזר:												■	ט.
בודקין למוזנות ואין בודקין לכסות	רב הונא:												◆	ט.
אי בעית אימא: קרא, ואי בעית אימא: סברא. אב"א סברא, האי קא מבזי והאי לא קא מבזי אי בעית אימא קרא (ישעיהו נח) הלא פרוש לרעב לחמך בש"ן כתיב, פרוש והדר הב ליה, והתם כתיב: (ישעיהו נח) כי תראה ערום וכסיתו, כי תראה לאלתר.													■	ט.
בודקין לכסות ואין בודקין למוזנות	רב יהודה												◆	ט.
אי בעית אימא: סברא, ואי בעית אימא: קרא. אי בעית אימא סברא, האי קמזערא ליה והאי לא קמזערא ליה אי בעית אימא קרא, הכא כתיב: הלא פרוש לרעב לחמך - פרוש לאלתר, וכדקרינן, והתם כתיב: כי תראה ערום וכסיתו - כשיראה לך.													■	ט.
אמר כסוני - בודקין אחריו, פרנסוני - אין בודקין.	תניא כוותיה דרב יהודה:												■	ט.
אין פוחתין לעני העובר במקום מקום מכר בפונדיון, מארבע סאין בסלע לן - נותנין לו פרנסת לינה.	תנן התם:												■	ט.
מאי פרנסת לינה?													^	ט.
פוריא ובי סדיא.	רב פפא												!	ט.
שבת - נותנין לו מזון שלש סעודות.													■	ט.
אם היה מחזיר על הפתחים - אין נוקקין לו.	תנא:												◊	ט.
ההוא עניא דהוה מחזיר על הפתחים דאתא לקמיה דרב פפא, לא מזדקיק ליה.													○	ט.
אי מר לא מזדקיק ליה, אינש אחרינא לא מזדקיק ליה, לימות ליה?	רב סמא בריה דרב ייבא לרב פפא:												○	ט.
אם היה עני המחזיר על הפתחים - אין נוקקין לן	א"ל [רב פפא] והא תניא:												⋮	ט.
אין נוקקין לו למתנה מרובה, אבל נוקקין - לו למתנה מועטת.	א"ל: [רב סמא]												!	ט.
לעולם אל ימנע אדם עצמו [מלתת] שלישית השקל בשנה, שנא: (נחמיה י') והעמדנו עלינו מצות לתת עלינו שלישית השקל בשנה לעבודת בית אלהינו.	רב אסי												■	ט.
שקולה צדקה כנגד כל המצות, שנאמר: והעמדנו עלינו מצות וגו', מצוה אין כתיב כאן אלא מצות.	ואמר רב אסי:												■	ט.
(סימן: גדול מקדש משה)													◊	ט.
גדול המעשה יותר מן העושה, שנאמר: (ישעיהו ל"ב) והיה מעשה הצדקה שלום ועבודת הצדקה השקט ובטח עד עולם.	א"ר אלעזר:												■	ט.
זכה - הלא פרוש לרעב לחמך, לא זכה - ועניים מרודים תביא בית.													◊	ט.
במטותא מנייכו, עושו בהדי הדדי, כי היכי דליהוי לכו שלמא במלכותא.	אמר להו רבא לבני מחווא:												○	ט.
בזמן שבהמ"ק קיים, אדם שוקל שקלו ומתכפר לו, עכשיו שאין בהמ"ק קיים, אם עושים צדקה - מוטב, ואם לאו - באין עובדי כוכבים ונוטלין בורעו, ואעפ"כ נחשב להן לצדקה, שנא: (ישעיהו ט) ונוגשיך	וא"ר אלעזר:												■	ט.
מאי דכתיב: (ישעיהו נ"ט) וילבש צדקה כשריון? לומר לך, מה שריון זה - כל קליפה וקליפה מצטרפת לשריון גדול, אף צדקה - כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.	אמר רבא: האי מילתא אישתעי לי עולא משגש ארחתיה דאימיה משמיה דר' אלעזר												◆	ט.

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
(ישעיהו סד) וכבגד עדים כל צדקותינו, מה בגד זה - כל נימא ונימא מצטרפת לבגד גדול, אף צדקה - כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.	רבי חנינא אמר, מהכא:									■	■
אמאי קרו ליה עולא משגש ארחתיה דאימיה?										▲	
מנין למצורע בימי ספורו שמטמא אדם?	דבעא מיניה רב אחדבוי בר אמי מרב ששת:								▲	!	
הואיל ומטמא בגדים מטמא אדם.	אמר לו: [רב ששת]								!	!	
דילמא טומאה בחבורים שאני, דהא הסיט נבילה דמטמא בגדים ואינו מטמא אדם	א"ל: [רב אחדבוי]							ז		!	
ואלא שרץ דמטמא אדם מנלן? לאו משום דמטמא בגדים	א"ל: [רב ששת]								!	!	
שרץ בהדיא כתיב ביה: (ויקרא כ"ב) או איש אשר יגע בכל שרץ.	א"ל: [רב אחדבוי]							ז		!	
אלא שכבת זרע דמטמא אדם מנלן? לאו משום דהואיל ומטמא בגדים מטמא אדם	א"ל: [רב ששת]								!	!	
שכבת זרע נמי בהדיא כתיב ביה: (ויקרא כ"ב) או איש - לרבות את הנוגע,	א"ל: [רב אחדבוי]							ז		!	
אהדר ליה בבדיחותא.								ו		!	
הלש דעתיה דרב ששת,								ו		!	
אישיק רב אחדבוי בר אמי ואתיקר תלמודיה.								ו		!	
אתיא אימיה וקא בכיא קמיה, צווחה צווחה ולא אשגח בה. אמרה ליה: חזי להני חדיי דמצית מינייהו בעא רחמי עליה ואיתסי.								ו		!	
ודאתאן עלה, מנא לן?										▲	
נאמר כבוס בגדים בימי ספורו, ונאמר כבוס בגדים בימי חלוטו - מה להלן מטמא אדם, אף כאן מטמא אדם.	כדתניא, ר"ש בן יוחי אומר:									!	
גדול העושה צדקה בסתר יותר ממשה רבינו, דאילו במשה רבינו כתיב: (דברים ט') כי יגורתי מפני האף והחמה, ואילו בעושה צדקה כתיב: (משלי כ"א) מתן בסתר יכפה אף [ושחד בחיק חמה עזה].	רבי אלעזר									■	■
אף כופה, חמה אינו כופה, שנא: ושחד בחיק חמה עזה, אע"פ ששוחד בחיק - חמה עזה.	ופליגא דרבי יצחק, דאמר ר' יצחק:									■	■
כל דיון שנוטל שחד - מביא חמה עזה לעולם, [שנאמר: ושחד בחיק וגו'].	איכא דאמרי, א"ר יצחק:									■	■
כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים - מתברך בי"א ברכות.	ואמר רב יצחק:										■
הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, דכתיב: (ישעיהו נ"ח) הלא פרוש וגו' ועניים מרודים תביא בית (וגו') כי תראה ערום וגו'											■
והמפייסו בדברים מתברך באחת עשרה ברכות, שנאמר: (ישעיהו נ"ח) ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח בחשך אורך ואפלתך כצהרים, ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך וגו', ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור ודור תקומם וגו'.											■
מאי דכתיב: (משלי כ"א) רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד? משום דרודף צדקה ימצא צדקה? אלא לומר לך: כל הרודף אחר צדקה - הקדוש ברוך הוא ממציא לו מעות ועושה בהן צדקה.	ואמר רבי יצחק:									■	■
הקדוש ברוך הוא ממציא לו בני אדם המהוגנים לעשות להן צדקה, כדי לקבל עליהם שכרו.	רב נחמן בר יצחק:									■	■
לאפוקי מאי?										▲	
לאפוקי מדרש רבה										!	
מאי דכתיב: (ירמיהו י"ח) ויהיו מוכשלים לפניך בעת אפך עשה בהם? אמר ירמיה לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, [אפילו] בשעה שכופין את יצרן ומבקשין לעשות צדקה לפניך, הכשילם בבני אדם שאינן מהוגנין, כדי שלא יקבלו עליהן שכר.	דרש רבה:									!	
כל הרגיל לעשות צדקה - זוכה הויין לו בנים בעלי חכמה, בעלי עושר, בעלי אגדה.	רבי יהושע בן לוי:										■
בעלי חכמה, דכתיב: ימצא חיים. בעלי עושר, דכתיב: צדקה. בעלי אגדה, דכתיב: וכבוד, כתיב הכא וכבוד, וכתיב התם (משלי ג') כבוד חכמים ינחלו.											■
יש לו לבעל הדין להשיבך ולומר לך: אם אלהיכם אוהב עניים הוא, מפני מה אינו מפרנסן? אמור לו: כדי שניצולו אנו בהן מדינה של גיהנם.	תניא: היה רבי מאיר אומר:										■
ווי שאלה שאל טורטורסופוס הרשע את ר"ע: אם אלהיכם אוהב עניים הוא, מפני מה אינו מפרנסם?										ו	
א"ל: כדי שניצולו אנו בהן מדינה של גיהנם.	[רבי עקיבא]									ו	

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ												
מירמא	מאן דאמר													
א"ל: [אדרבה], זו שמחייבתן לגיהנם אמשול לך משל, למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שכעס על עבדו וחבשו בבית האסורין, וצוה עליו שלא להאכילו ושלא להשקותו, והלך אדם אחד והאכילו והשקהו, כששמע המלך לא כועס עליו? ואתם קרוין עבדים, שנאמר: (ויקרא כ"ה) כי לי בני ישראל עבדים													o	
אמשול לך משל, למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שכעס על בנו וחבשו בבית האסורין, וצוה עליו שלא להאכילו ושלא להשקותו, והלך אדם אחד והאכילו והשקהו, כששמע המלך לא דורון משגר לו? ואנן קרוין בנים, דכתיב: (דברים י"ד) בנים אתם לה' אלהיכם.	אמר לו ר"ע:												o	
אמר לו: אתם קרוים בנים וקרוין עבדים, בזמן שאתם עושין רצונו של מקום אתם קרוין בנים, ובזמן שאין אתם עושין רצונו של מקום אתם קרוין עבדים, ועכשיו אין אתם עושין רצונו של מקום													o	
אמר לו, הרי הוא אומר: (ישעיהו נח) הלא פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית, אימתי עניים מרודים תביא בית? האידינא, וקאמר: הלא פרוס לרעב לחמך.	[רבי עקיבא]												o	
כשם שזמוןותיו של אדם קצובין לו מראש השנה, כך חסרונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה, זכה - הלא פרוס לרעב לחמך, לא זכה - ועניים מרודים תביא בית.	דרש ר"י ברבי שלום:												■	
כי הא דבני אחתיה דרבין יוחנן בן זכאי חזא להו בחילמא דבעו למיחסר שבע מאה דינרי, עשינהו, שקל מינייהו לצדקה, פוש גבייהו שיבסר דינרי. כי מטא מעלי יומא דכיפורי, שדור דבי קיסר נקטינהו. אמר להו רבן יוחנן בן זכאי: לא תחלוון, שיבסר דינרי גבייהו שקלינהו מיניכו.													o	
אמרי ליה: מנא ידעת?													o	
אמר להו: חלמא חזאי לכו.													o	
א"ל: ואמאי לא אמרת לן [דנתיבניה?]													o	
אמר להו: אימנא, כי היכי דתעבדו מצוה לשמה.													o	
רב פפא הוה סליק בדרגא, אישתמיט כרעיה בעי למיפל, אמר: השתא כן איחייב מאן דסני לן, כמחללי שבתות וכעובדי עבודת כוכבים.													o	
א"ל חייא בר רב מדפתי לרב פפא: שמא עני בא לידך ולא פרנסתו													o	
כל המעלים עיניו מן הצדקה - כאילו עובד עבודת כוכבים, כתיב הכא: (דברים ט"ו) השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל, וכתביהם: (דברים י"ג) יצאו אנשים בני בליעל, מה להלן עבודת כוכבים, אף כאן עבודת כוכבים.	דתניא, רבי יהושע בן קרחה:												■	o
כל צדקה וחסד שישאל עושין בעולם הזה, שלום גדול ופרקליטין גדולין בין ישראל לאביהן שבשמים, שנאמר: (ירמיהו ט"ז) כה אמר ה' אל תבא בית מרוח ואל תלך לספוד ואל תנוד להם כי אספתי את שלומי מאת העם הזה [וגו' את] החסד ואת הרחמים, חסד - זו גמילות חסדים, רחמים - זו צדקה.	תניא, א"ר אלעזר בר' יוסי:												■	
גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה, שנאמר: (ישעיהו נ"ו) כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבא וצדקתי להגלות.	תניא, ר"י:												■	
הוא היה אומר, עשרה דברים קשים נבראו בעולם: הר קשה - ברזל מחתכו, ברזל קשה - אור מפעפעו, אור קשה - מים מכבין אותו, מים קשים - עבים סובלים אותו, עבים קשים - רוח מפזרתן, רוח קשה - גוף סובלו, גוף קשה - פחד שוברו, פחד קשה - יין מפיגו, יין קשה - שינה מפכחתו, ומיתה קשה מכולם - [וצדקה מצלת מן המיתה], דכתיב: (משלי י') וצדקה תציל ממות.	[ר"י]												◇	
בוא וראה שלא כמות הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם, אדם מביא דורון גדול למלך - ספק מקבלין אותו הימנו, ספק אין מקבלין אותו הימנו, [ואם תמצא לומר מקבלים אותו ממנו] - ספק רואה פני המלך, ספק אינו רואה פני המלך והקדוש ברוך הוא אינו כן, אדם נותן פרוטה לעני - זוכה ומקבל פני שכינה, שנאמר: (תהלים י"ז) אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך.	דרש רבי דוסתאי ברבי ינאי:												■	
רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי, אמר, דכתיב: אני בצדק אחזה פניך.	[רבי אלעזר]												o	
מאי אשבעה בהקיץ תמונתך?													^	
אלו תלמידי חכמים שמנדיין שינה מעיניהם בעולם הזה, והקב"ה משביען מזיו השכינה לעולם הבא.	רב נחמן בר יצחק:												!	
מאי דכתיב: (משלי י"ט) מלוה ה' חונן דל? אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, כביכול, עבד לווה לאיש מלוה.	רבי יוחנן:												■	
כתיב: (משלי י"א) לא יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות, וכתבי: (משלי י') לא יועילו אוצרות רשע וצדקה תציל ממות, שתי צדקות הללו למה? אחת שמצילתו מיתה משונה, ואחת שמצילתו מדינה	ר' חייא בר אבא, רבי יוחנן:												■	
ואי זו היא שמצילתו מדינה של גיהנם?													^	
ההוא דכתיב ביה עברה, דכתיב: (צפניה א') יום עברה היום ההוא													!	
ואי זו היא שמצילתו מיתה משונה?													^	
נותנה ואינו יודע למי נותנה, נוטלה ואינו יודע ממי נוטלה.													!	
נותנה ואינו יודע למי נותנה, לאפוקי מדמר עוקבא נוטלה ואינו יודע ממי נוטלה, לאפוקי מדרבי אבא.													■	!

בבא בתרא-השתפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
ואלא היכי ליעביד?						ז					י
ליתביב לארנקי של צדקה.						!					י
מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים?	מיתביב:					ז					י
יפור מעותיו לעניים	ר"א:					ז					י
ישמח אשתו לדבר מצוה	ר' יהושע:					ז					י
לא יתן אדם פרוטה לארנקי של צדקה אלא א"כ ממונה עליה כר' חנניא בן תרדיון	ר' אליעזר בן יעקב:					ז					י
כי קא אמרינן - דממני עלה כר' חנניא בן תרדיון.						!					י
אמר משה לפני הקב"ה: רבש"ע, במה תרום קרן ישראל? אמר לו: בכי תשא.	רבי אבהו:										י
שאלו את שלמה בן דוד: עד היכן כחה של צדקה? אמר להן, צאו וראו מה פירש דוד אבא: (תהלים ק"ב) פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד.	וא"ר אבהו:										י
מהכא: (ישעיהו ל"ג) הוא מרומים ישכון מצדות סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים, מה טעם מרומים ישכון מצדות סלעים משגבו? משום דלחמו נתן ומימיו נאמנים.	רבי אבא:										י
שאלו את שלמה: איזהו בן העולם הבא? אמר להם: כל (ישעיהו כ"ד) שכנגד זקניו כבוד.	וא"ר אבהו:										י
כי הא דיוסף בריה דר' יהושע חלש, אינגיד.											י
א"ל אבהו: מאי חזית?	[רבי יהושע]										י
א"ל: עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה ותחתונים למעלה.											י
א"ל: עולם ברור ראית.	[רבי יהושע]										י
ואנן היכי חזיתין?											י
[א"ל:] כי היכי דחשבינן הכא חשבינן התם, ושמעתי שהיו אומרים: אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, ושמעתי שהיו אומרים: הרוגי מלכות - אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתן.											י
מאן נינהו? משום הרוגי מלכות ותו לא? פשיטא, בלאו הכי נמי											י
אילימא ר"ע וחבריו						!					י
משום הרוגי מלכות ותו לא? פשיטא, בלאו הכי נמי						ז					י
אלא הרוגי לוד.						!					י
בני, מהו שאמר הכתוב (משלי י"ד) צדקה תרוםם גוי וחסד לאומים חטאת?	תניא, אמר להן רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו:										י
צדקה תרוםם גוי - אלו ישראל, דכתיב: (שמואל ב' ז') ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, וחסד לאומים חטאת - כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים עושין חטא הוא להן, שאין עושין אלא להתגדל בו, כמו שנאמר: (עזרא ו') די להוון מהקרבינן ניהוחין לאלהה שמיא ומצליין לחיי מלכא ובגוהי.	נענה רבי אליעזר ואמר:										י
ודעביד הכי לאו צדקה גמורה היא?											י
האומר סלע זה לצדקה בשביל שחיו בני, ובשביל שאוכה לעולם הבא - הרי זה צדיק גמור	והתניא:										י
לא קשיא: כאן בישראל, כאן בעובד כוכבים.											י
צדקה תרוםם גוי - אלו ישראל, דכתיב: ומי כעמך ישראל גוי אחד, וחסד לאומים חטאת - כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים עושין חטא הוא להן, שאין עושין אלא כדי שתמשך מלכותן, שנאמר: (דניאל ד') להן מלכא מלכי ישפר עליך וחסדך בצדקה פרוק ועויתך במיחן עניין הן תהוי ארכא לשלותך וגו'.	נענה רבי יהושע ואמר:										י
צדקה תרוםם גוי - אלו ישראל, דכתיב: ומי כעמך ישראל [וגו']. וחסד לאומים חטאת - כל צדקה וחסד שעכו"ם עושין חטא הוא להן, שאין עושין אלא להתיהר בו, וכל המתיהר נופל בגיהנם, שנאמר: (משלי כ"א) זד יהיר לץ שמו עושה בעברת זדון, ואין עברה אלא גיהנם, שנאמר: (צפניה א') יום עברה היום	נענה רבן גמליאל ואמר:										י
עדיין אנו צריכין למודעי.	אמר רבן גמליאל:										י
צדקה תרוםם גוי - אלו ישראל, דכתיב: ומי כעמך ישראל גוי אחד, וחסד לאומים חטאת - כל צדקה וחסד שעכו"ם עושין חטא הוא להן, שאין עושין אלא להרף אותנו בו, שנאמר: (ירמיהו מ') ויבא ויעש ה' כאשר דבר כי חטאתם לה' ולא שמעתם בקולו והיה לכם הדבר הזה.	רבי אליעזר המודעי ואמר:										י

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
מימרא	מאן דאמר											
צדקה תרומם גוי וחסד - לישראל, ולאומים - חטאת.	נענה רבי נחוניא בן הקנה ואמר:									!	◇	
נראין דברי רבי נחוניא בן הקנה מדברי ומדבריכם, לפי שהוא נותן צדקה וחסד לישראל, ולעכ"ם חטאת.	אמר להם רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו:									■		
מכלל דהוא נמי אמר, מאי היא?									^			
כשם שהחטאת מכפרת על ישראל, כך צדקה מכפרת על אומות העולם.	דתניא, אמר להם רבן יוחנן בן זכאי:									!		
איפרא הורמיז אימיה דשבור מלאכ, שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלינהו שדרינהו קמיה דרבא, וקבלינהו משום שלום מלכות.										○	◇	
שמע רבי אמי איקפד, אמר: לית ליה (ישעיהו כ"ז) כיבש קצירה תשכרנה נשים באות מאירות אותה?	[רבי אמי]									■		
ורבא?										ז		
משום שלום מלכות.										!		
ורבי אמי משום שלום מלכות?										ז		
דאיבעי ליה למפליגינהו לעניי עובדי כוכבים.										!		
ורבא נמי לעניי עובדי כוכבים יהבינהו, ור' אמי דאיקפד הוא דלא סיימוה קמיה.									○			
אמרו עליו על בני עמיין הצדיק שהיה ממונה על קופה של צדקה, פעם אחת באתה אשה לפניו בשני בצורת, אמרה לו: רבי, פרנסני אמר לה: העבודה, שאין בקופה של צדקה כלום אמרה לו: רבי, אם אין אתה מפרנסני, הרי אשה ושבעה בניה מתים עמד ופרנסה משלך.	תניא:									○	■	◇
מישראל - כאילו קיים עולם מלא, ובנימין הצדיק שהחיה אשה ושבעה בניה ימות בשנים מועטות הללו?										○	■	◇
הוסיפו לו עשרים ושתיים שנה על שנתיו.	תנא:									■		
מעשה במונבו המלך שזכור אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת, וחברו עליו אחיו ובית אביו ואמרו לו: אבותיך גזזו והוסיפו על של אבותם, ואתה מבזבזם	ת"ר:									○	■	◇
אמר להם: אבותי גזזו למטה, ואני גזזתי למעלה, שנאמר: (תהלים פ"ה) אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף										○	■	○
אבותי גזזו במקום שהיד שולטת בו, ואני גזזתי במקום שאין היד שולטת בו, שנאמר: (תהלים פ"ט) צדק ומשפט מכון כסאך										○	■	○
אבותי גזזו דבר שאין עושה פירות, ואני גזזתי דבר שעושה פירות, שנאמר: (ישעיהו ג') אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו										○	■	○
אבותי גזזו [אוצרות] ממון ואני גזזתי אוצרות נפשות, שנאמר: (משלי י"א) פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם										○	■	○
אבותי גזזו לאחריים, ואני גזזתי לעצמי, שנאמר: (דברים כ"ד) ולך תהיה צדקה										○	■	○
אבותי גזזו לעולם הזה, ואני גזזתי לעולם הבא, שנאמר: (ישעיהו נ"ח) והלך לפניך צדק כבוד ה' יאספך.										○	■	○
ואם קנה בה בית דירה - הרי הוא כאנשי העיר.											■	<
מתניתין דלא כרשב"ג											■	
אם קנה בה קרקע כל שהוא - הרי הוא כאנשי העיר.	דתניא, רבן שמעון בן גמליאל:										■	■
אם קנה שם קרקע הראויה לבית דירה - הרי הוא כאנשי העיר	והא תניא, רבן שמעון בן גמליאל:										■	ז
תרי תנאי ואלביא דרבן שמעון בן גמליאל.											!	
אין חולקין את החצר - עד שיהא ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה.											■	■
ולא את השדה - עד שיהא בה תשעה קבין לזה ותשעה קבין לזה	[ת"ק]										■	◇
עד שיהא בה תשעת חציי קבין לזה ותשעת חציי קבין לזה.	ר' יהודה:										■	◇
ולא את הגינה - עד שיהא בה חצי קב לזה וחצי קב לזה	[ת"ק]										■	◇
בית רובע.	ר' עקיבא:										■	◇

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
ולא את הטרקליון, ולא את המורן, ולא את השוכך, ולא את הטלית, ולא את המרחץ, ולא את בית הבד, ולא את בית השלחין - עד שיהא בהן כדי לזה וכדי לזה.											■
זה הכלל: כל שיחלק ושמנו עליו - חולקין, ואם לאו - אין חולקין.											◇
אימתי? בזמן שאין שניהם רוצים, אבל בזמן ששניהם רוצים - אפי' פחות מכאן יחלוקו.											◇
וכתבי הקדש, אע"פ ששניהם רוצים - לא יחלוקו.											◇
ארבע אמות שאמרו, חוץ משל פתחים.	ר' אסי א"ר יוחנן:										■
אין חולקים את החצר - עד שיהא בה שמונה אמות לזה ושמונה אמות לזה	תניא נמי הכי:										■
ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה	והא אנן תנן:							⚡			■
אלא ש"מ כדברי אסי, שמע מינה.								!			■
ואיכא דרמי להו מירמא											■
אין חולקין את החצר - עד שיהא בה ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה	תנן:										⚡
שמונה אמות לזה ושמונה אמות לזה	והתניא:										⚡
ארבע אמות שאמרו, חוץ משל פתחים.	ר' אסי א"ר יוחנן:										!
חצר מתחלקת לפי פתחיה	רב הונא:										◇
נותנין ארבע אמות לכל פתח ופתח, והשאר חולקין בשוה.	רב חסדא:										◇
פתחים שבחצר יש להן ארבע אמות היה לזה פתח אחד ולזה שני פתחים - זה שיש לו פתח אחד נוטל ארבע אמות, וזה שיש לו שני פתחים נוטל שמונה אמות, והשאר חולקין בשוה	תניא כוותיה דרב חסדא:										■
היה לזה פתח רחב שמונה אמות - נוטל שמונה אמות כנגד הפתח וארבע אמות בחצר.											■
ארבע אמות בחצר מאי עבידיתייהו?											⚡
הכי קאמר: נוטל שמונה אמות באורך החצר וארבע אמות ברוחב החצר.	אביי:										!
האי פירא דסופלי - יש לו ארבע אמות לכל רוח ורוח. ולא אמרן אלא דלא מייחד ליה פתחא, אבל מייחד ליה פתחא - אין לו אלא ארבע אמות לפני פתחו.	אמימר:										◇
אכסדרה אין לה ד' אמות, טעמא מאי? משום פירוק משאו, הכא אפשר דעייל לגואי ומפרק.	רב הונא:										◇
אחד שערי בתים ואחד שערי אכסדראות - יש להן ד' אמות	מתבי רב ששת:										⚡
כי תניא ההיא - באכסדרה דבי רב.											!
אכסדרה דבי רב, פשיטא, אידרונו מעליא הוא											⚡
אלא באכסדרה רומייתא.											!
בית שער, אכסדרה ומרפסת - יש להן ד' אמות היו חמשה בתים פתוחין למרפסת - אין להן אלא ד' אמות בלבד.	ת"ר:										◇
לול של תרנגולין, יש לו ד' אמות או אין לו ד' אמות?	בעא מיניה ר' יוחנן מר' ינאי:										^
טעמא מאי? משום פירוק משאו, הכא מטפס ועולה, מטפס ויורד.	א"ל: [ר' ינאי]										!
בית - חציו מקורה וחציו אינו מקורה, יש לו ד' אמות או אין לו ד' אמות?	בעא מיניה רבא מרב נחמן:										^
אין לו ד' אמות, לא מבעיא קירווי מלגיו, דאפשר דעייל לגואי ומפרק, אלא אפילו קירווי כלפי חוץ, אפשר דעייל לגואי ומפרק.	א"ל: [רב נחמן]										!
אחד מבני מבוי שבקש להחזיר פתחו למבוי אחר, בני מבוי מעכבין עליו או אין מעכבין עליו?	בעא מיניה רב הונא מרבי אמר:										^
בני מבוי מעכבין עליו.	א"ל: [רבי אמר]										!
אכסניא, לפי בני אדם מתחלקת או לפי פתחים מתחלקת?	[בעא מיניה רב הונא מרבי אמר:]										^

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
לפי בני אדם מתחלקת.	א"ל: [רבי אמי]									!	
זבל שבחצר מתחלקת לפי פתחים, אכסניא - לפי בני אדם.	תניא נמי הכי:									■	
אחד מבני מבוי שבשק לסתום כנגד פתחו - בני מבוי מעכבין עליו, שמרבה עליהן את הדרך.	רב הונא										■
חמש חצרות פתוחות למבוי - כולן משתמשות עם החיצונה, והחיצונה משתמשת לעצמה, והשאר משתמשות עם השניה, והשניה משתמשת לעצמה ומשתמשת עם החיצונה, נמצאת פנימית משתמשת לעצמה ומשתמשת עם כל אחת ואחת	מיתבי:									ז	
תנאי היא										!	
אחד מבני מבוי שבשק להחזיר פתחו למבוי אחר - בני מבוי מעכבין עליו, היה סתום ובקש לפותחו - אין בני מבוי מעכבין עליו, דברי רבי	דתניא: [רבי]									!	◆
חמש חצרות הפתוחות למבוי - כולן משתמשות במבוי זו עם זו.	ר"ש בן אלעזר:									!	◆
חצרות מאן דכר שמיהו?										ז	
חסורי מחסרא והכי קתני:										!	
וכן חמש חצרות הפתוחות למבוי - כולן משתמשות עם החיצונה, והחיצונה משתמשת לעצמה וכל דברי רבי	[רבי]									!	◆
חמש חצרות הפתוחות למבוי - כולם משתמשות במבוי.	ר' שמעון בן אלעזר:									!	◆
היה סתום ובקש לפותחו - אין בני מבוי מעכבין עליו.	אמר מר:										◇
לא שנו אלא שלא פרץ את פצימיו, אבל פרץ את פצימיו - בני מבוי מעכבין עליו.	רבא:										◇
בית סתום - יש לו ד' אמות, פרץ את פצימיו - אין לו ד' אמות (קבר שפתחו סתום - אינו מטמא כל סביביו, פרץ את פצימיו וסתמו - מטמא כל סביבו) בית סתום - אינו מטמא כל סביביו, פרץ את פצימיו - מטמא כל סביביו.	א"ל אביי לרבא, תניא דמסייע לך:										■
מבואות המפולשות לעיר אחרת ובקשו בני העיר לסתמן - בני אותה העיר מעכבין עליהן לא מבעי כי ליכא דרכא אחרינא דמעכבי, אלא אפילו כי איכא דרכא אחרינא נמי מעכבי, משום דרב יהודה אמר רב, יחתן:	רבה בר בר חנה א"ר										■
מצר שהחזיקו בו רבים - אסור לקלקלו.	דאמר: [רב יהודה אמר רב]										■
מבואות המפולשין לרה"ר ובקשו בני מבואות להעמיד להן דלתות - בני רה"ר מעכבין עליהן.	רב ענן אמר שמואל:										■
סבור מינה, הני מילי בל' אמות, כדל' זירא אמר רב נחמן,											■
ד' אמות הסמוכות לרה"ר כרה"ר דמיין,	דאמר רבי זירא אמר רב נחמן:										■
ולא היא, התם לענין טומאה, אבל הכא זימנין דדחקי בני רה"ר ועיילי טובא.											■
ולא את השדה - עד שיהא בה תשעה קבין לזה ותשעה קבין לזה כו.											■
ולא פליגי, מר כי אתריה ומר כי אתריה.											■
בבבל מאי?										^	◇
בי רדו יומא.	רב יוסף									!	◇
מאי בי רדו יומא?										ז	
אי יומא זרעא, תרי יומא כרבא לא הוי אי יומא כרבא, יומא דזרעא לא הוי										ז	
אי בעית אימא: יומא דכרבא - דכריב ותני ואי בעית אימא: יומא דזרעא - בהדורי.										!	
דוולא - אמר רב נחמן: בי דאלו יומא.	[רב נחמן]										◇
פרדסא - אמר רבא דשמואל: בת שלשת קבין.	[אבוה דשמואל]										◇
תניא נמי הכי: האומר לחבירו מנת בכרם אני מוכר לך -											■
לא יפחות מג' קבין.	סומכוס:									◆	■

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
מימרא	מאן דאמר											
אין אלו אלא דברי נביאות.	ר' יוסי:									♦	■	יב.
בבבל מאי?											▲	יב.
תלת אציאתה בני תריסר גופני, כי היכי דרפיק גברא ביומא.	רבא בר קסנא:										!	יב.
מיום שחרב בית המקדש, ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לחכמים.	רבי אבדימי דמן חיפה:										◆	יב.
אטו חכם לאו נביא הוא?											⚡	יב.
הכי קאמר: אע"פ שניטלה מן הנביאים, מן החכמים לא ניטלה.											!	יב.
וחכם עדיף מנביא, שנאמר: (תהלים צ') ונביא לכב חכמה, מי נתלה במי? הוי אומר: קטן נתלה בגדול.	אמימר:										■	יב.
תדע, דאמר גברא רבה מילת', ומתאמר' משמיה דגברא רבה אחרינא כותלי'.	אביי:										■	יב.
ומאי קושיא? דילמא תרוייהו בני חד מזלא נינהו	רבא:										⚡	יב.
תדע, דאמר גברא רבה מילתא, ומתאמרא משמיה דר' עקיבא בר יוסף כותיה.	אלא אמר רבא:										■	יב.
ומאי קושיא? דלמא להא מילתא בר מזליה הוא	רב אשי:										⚡	יב:
תדע, דאמר גברא רבה מילתא, ומתאמרא הלכה למשה מסיני כותיה.	אלא אמר רב אשי:										■	יב:
ודלמא כסומא בארובה											⚡	יב:
ולאו טעם יהיב?											!	יב:
מיום שחרב בית המקדש, ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לשוטים ולתינוקות.	ר' יוחנן:										◆	יב:
לשוטים - מאי היא?											▲	יב:
כי הא דמר בר רב אשי דהוה קאי ברסתקא דמחוזא, שמעיה לההוא שוטה דקאמר: ריש מתיבתא דמליך במתא מהסיא - טביומי חתים.	[מר בר רב אשי]										○ !	יב:
אמר: מאן חתים טביומי ברבנן? אנא, שמע מינה לדידי קיימא לי שעתא. קם אתא.											○ !	יב:
אדתא אימנו רבנן לאותביה לרב אחא מדפתי ברישא.											○ !	יב:
כיון דשמעי דאתא, שדור זוגא דרבנן לגביה לאימלוכי ביה, עכביה. הדר שדור זוגא דרבנן אחרינא, עכביה גביה, עד דמלו בי עשרה.											○ !	יב:
כיון דמלו בי עשרה, פתח הוא ותנא ודרש, לפי שאין פותחין בכלה פחות מעשרה.											○ !	יב:
קרי רב אחא אנפשיה: כל המריעין לו - לא במהרה מטיבין לו, וכל המטיבין לו - לא במהרה מריעין לו.											○ !	יב:
תנוקת - מאי היא?											▲	יב:
כי הא דבת רב חסדא הוה יתבה בכנפיה דאבוח, הווי יתבי קמיה רבא ורמי בר חמא.											○ !	יב:
אמר לה: מאן מינייהו בעית?											○ !	יב:
אמרה ליה: תרוייהו,											○ !	יב:
אמר רבא: ואנא בתרא.											○ !	יב:
קודם שיאכל אדם וישתה יש לו שתי לבבות, לאחר שאוכל ושתה - אין לו אלא לב אחד, שנאמר: (איוב י"א) איש נבוב ילבב, וכתוב: (שמות כ"ז) נבוב לוחות, ומתרגמינן: חליל לוחין.	רב אבדימי דמן חיפה:										◆	יב:
הרגיל ביון, אפי' לבו אטום כבתולה - יין מפקחו, שנאמר: (זכריה ט') ותירוש ינובב בתולות.	רב הונא בריה דרב יהושע:										■	יב:
פשיטא, חלק בכור וחלק פשוט - יהבינן ליה אחד מצרא	רב הונא בריה דרב יהושע:										■	יב:
יבם מאי?	[רב הונא בריה דרב יהושע]										▲	יב:
היא היא מ"ט? בכור קרייה רחמנא.	אביי:										◆ !	יב:

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
אמר קרא: (דברים כ"ה) והיה הבכור, הוייתו כבכור ואין חלוקתו כככור.	רבא:								!	◆	
ההוא דזבן ארעא אמצרא דבי נשיה, כי קא פלגו, א"ל: פליגו לי אמצראי									○	◇	
כגון זה כופין על מדת סדום. [ההוא דזבן ארעא אמצרא דבי נשיה]	רבה:								◆	■	◇
אמרי ליה אחי: מעלינן ליה עלויא כי נכסי דבי בר מריון	מתקף לה רב יוסף:								ז	◆	◇
והלכתא כרב יוסף.									■		◇
תרי ארעתא אתרי נגרי									○	◇	
כגון זה כופין על מדת סדום. [תרי ארעתא אתרי נגרי]	רבה:								◆	■	
זמנין דהאי מדויל והאי לא מדויל	מתקף לה רב יוסף:								ז	◆	
והלכתא כרב יוסף.									■		
תרתי אחד נגרא									○	◇	
כגון זה כופין על מדת סדום. [תרתי אחד נגרא]	רב יוסף:								◆	■	
מצי אמר: בעינא דאפיש אריסי	מתקף לה אביי:								ז	◆	
והלכתא כרב יוסף, אפשיש לאו מילתא היא.									■		
חד גיסא נגרא וחד גיסא נהרא - פלגין לה בקרנא זול.									■		◇
ולא את הטרקלין כו'.										■	<
אין בהן כדי לזה וכדי לזה, מהו?									^		
אית דינא דגוד או אגוד,	רב יהודה:								!	◆	◇
לית דינא דגוד או אגוד.	רב נחמן:								!	◆	◇
לדידך דאמרת: לית דינא דגוד או אגוד, בכור ופשוט שהניח להן אביהן עבד ובהמה טמאה, כיצד עושין?	א"ל רבא לרב נחמן:								ז		
שאני אומר: עובד לזה יום אחד ולזה שני ימים.	א"ל [רב נחמן]								!		
מי שחציו עבד וחציו בן חורין, עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד, דברי ב"ה	מיתבי: [ב"ה]								ז	■	◆
תקנתם את רבו, את עצמו לא תקנתם, לישא שפחה אינו יכול, לישא בת חורין אינו יכול, יבטל? והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה, שנאמר: (ישעיהו מ"ה) לא תהו בראה לשבת יצרה, אלא כופין את רבו ועושין אותו בן חורין וכותבין שטר על חצי דמיו.	ב"ש								ז	■	◆
וחזרו ב"ה להורות כדברי ב"ש									ז	■	
שאני הכא, דאגוד איכא, גוד ליכא.									!		
שני אחיו, אחד עני ואחד עשיר, והניח להן אביהן מרחץ ובית הבד, עשאן לשכר - השכר לאמצע, עשאן לעצמו - הרי עשיר אומר לעני: קח לך עבדים וירחצו במרחץ, קח לך זיתים ובא ועשה בבית הבד	ת"ש:								ז		◇
התם נמי גוד איכא, אגוד ליכא.									!		
כל שאילו יחלק ושמו עליו - חולקין, אם לאו - מעלין אותו בדמים	ת"ש:								ז		◇
טול אתה שיעור ואני פחות - שומעין לו	תנאי היא דתניא: [ת"ק]								!	■	◆
אין שומעין לו	רבן שמעון בן גמליאל:								!	■	◆
היכי דמי? אילימא כדתני, מאי טעמא דרשב"ג?									ז	!	
אלא לאו חסורי מחסרה והכי קאמר: טול אתה שיעור ואני פחות - שומעין לו, - גוד או אגוד - נמי שומעין לו,	[ת"ק]								!	!	◆

בבא בתרא-השותפין		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
אין שומעין לן	ואתא רשב"ג למימר:	♦	!		!						
לא, לעולם כדקתני, וכדקאמרת: מ"ט דרשב"ג? משום דאמר ליה: אי בדמי - לית לי דמי למיתן לך, במתנה - לא ניחא לי, דכתיב: (משלי ט"ו) ושונא מתנות יחיה.				ז							
הא דרב יהודה - דשמואל היא,	א"ל אביי לרב יוסף:							■			
וכתבי הקודש, אע"פ ששניהם רוצים - לא יחולקו	דתנן:							■			
לא שנו אלא בכרך אחד, אבל בשני כריכות - חולקין	ואמר שמואל:							■	■		
ואי ס"ד לית דינא דגוד או אגוד, מאי איריא בכרך אחד? אפ"ל בשני כריכין נמי				ז				■			
בששניהן רוצין.	תרגמא רב שלמן:							!			
הלכתא: אית דינא דגוד או אגוד.	אמימר:								■	◊	
הא דרב נחמן מאי?	רב אשי לאמימר:							ז			
לא שמיעא לי, כלומר לא סבירא לי.	אמר ליה: [אמימר]							!			
ולא? והא רבין בר חיננא ורב דימי בר חיננא שבק להו אבוה תרתי אמהתא, חדא ידעא אפיא ובשולי, וחדא ידעא פילכא ונוולא, ואתו לקמיה דרבא ואמר להו: לית דינא דגוד או אגוד								ז			
שאני התם, דלמר מיבעי ליה תרוייהו ולמר מיבעי ליה תרוייהו, כי קאמר ליה: שקול את חדא ואנא חדא - לאו גוד או אגוד הוא.								!			
והא כתבי הקודש דתרוייהו מיבעי להו								ז			
לא שנו אלא בכרך אחד, אבל בשני כריכין - חולקין	ואמר שמואל:										
כשרצו.	הא תרגמא רב שלמן:							!			
מדביק אדם תורה נביאים וכתובים כאחד, דברי ר"מ	ת"ר: [ר"מ]									■	♦
תורה בפני עצמה, נביאים בפני עצמן, וכתובים בפני עצמן	ר' יהודה:									■	♦
כל אחד ואחד בפני עצמו.	חכמים:									■	♦
מעשה בביתוס בן זונין, שהיו לו שמנה נביאים מדובקין כאחד על פי ר"א בן עזריה	ואמר רבי יהודה:								♦	■	○
לא היו לו אלא אחד אחד בפני עצמו.	ו"א:								♦	■	○
מעשה והביאו לפנינו תורה נביאים וכתובים מדובקים כאחד, והכשרנום.	רבי:								♦	■	○
בין חומש לחומש של תורה - ארבעה שיטין, וכן בין כל נביא לנביא, ובנביא של שנים עשר - ג' שיטין, ומסיים מלמטה ומתחיל מלמעלה.	[רבי]									■	
הרוצה לדבק תורה נביאים וכתובים כאחד - מדבק, ועושה בראשו כדי לגול עמוד ובסופו כדי לגול היקף, ומסיים מלמטה ומתחיל מלמעלה ואם בא לחתוך - חותך.	ת"ר:									■	◊
מאי קאמר?										^	
הכי קאמר: שאם בא לחתוך - חותך.										!	
תחלת ספר וסופו - כדי לגול	ורמינהו:									ז	
כדי לגול מאי? אי כדי לגול עמוד, קשיא הקף אי כדי לגול הקף, קשי' עמוד									ז	ז	
לצדדין קתני.	רב נחמן בר יצחק:									!	
כי תניא ההיא - בספר תורה	רב אשי:									!	
כל הספרים נגללים מתחלתן לסופן, וס"ת נגלל לאמצעיתו, ועושה לו עמוד אילך ואילך.	כדתניא:									■	!
כך היו כותבי ספרים שבירושלים עושין ספריהם.	א"ר אליעזר בר' צדוק:									■	